

ROTTERDAMSCHER COURANT.

De Abonnementsprijs is f 24 's jaars of f 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, N° 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . . f 1.— Iedere regel meer . . . . . - 0.20

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van ROTTERDAM, gezien de daartoe strekkende uitnodiging van den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland van den 11 dezer maand, litt. A n.º 1206, (zete afdeeling).

katoenspinnerijen en verschaft de katoenhandel aan minstens 4 miljoen menschen een bestaan. In 1856 bestonden er in het Vereenigd Koninkrijk 2210 spinnerijen, waarvan 28 miljoen klossen en 299,000 weefgetouwen, gedreven door 97,000 paardenkrachten, in werking waren.

In 1859 werd er 1.181½ miljoen pond katoen in Engeland ingevoerd; van de 2,829,110 ingevoerde balen kwamen er 2,086,341 uit Noord-Amerika. Het overige kwam uit Indië, Egypte en Zuid-Amerika.

FRANKRIJK.

PARIJS 13 Februarij. (Particuliere Correspondentie.)

Te midden van al de tegenstrijdige berigten, die elkander kruisen omtrent de wijze waarop Piemont de aanhechting zal tot stand brengen, verdient de navolgende verzekering, voorkomende in een schrijven uit Turijn dat de Constitutionnel zich laat toezenden en waarvan de schrijver zeer goed op de hoogte schijnt te zijn van de besluiten van graaf Cavour, eenige aandacht:

Ziehier de maatregelen waartoe besloten is: de op dit oogenblik bestaande vergaderingen van Midden-Italië zullen zoo spoedig mogelijk worden bijeengeroepen. Vóór hunne bijeenroeping zal een manifest van den Koning aan de bevolkingen der provinciën in het licht verschijnen. Dit manifest zal eene soort van historisch overzicht bevatten van hetgeen in Italië is gebeurd na de preliminairen van Villafranca, en het heeft ten doel om aan Europa te bewijzen dat de wenschen van Etrurië en Emilië ten opzichte der zamenvoeging uit eigene beweging zijn uitgesproken, en om te herinneren dat die wenschen door onze Regering zijn aangenomen. Na het uitvaardigen van dit manifest, zullen de vergaderingen zeer waarschijnlijk worden ontbonden, met de verklaring dat het doel, waartoe zij waren in het leven geroepen, bereikt is. Daarna zal men overgaan tot de verkiezing van de nieuwe vertegenwoordigers, volgens de Sardijnische kieswet, en zullen deze zitting komen nemen in de Wetgevende Vergadering te Turijn.

Men moet het erkennen dat deze oplossing eene van de eenvoudigste en uit dien hoofde de beste is. Zij is het gevolg van de raadgevingen van Engeland, en wanneer het besluit van het Turijnsche Kabinet wordt ten uitvoer gelegd, mogen wij verwachten dat de Romeinsche kwestie er zeer door vereenvoudigd wordt.

Men zegt dat eene nota van den graaf de Cavour de noodzakelijkheid doet uitkomen van dit middel, dat niets anders is dan de bekrooning der Piemontesche politiek, aan te wenden.

L'Ami de la Religion deelt heden morgen den Franschen en Latijnschen tekst mede van een brief door den Paus aan mgr. Dupanloup geschreven, om dezen geluk te wenschen met zijne wederlegging van de brochure de Paus en het Congres. „In deze groote versterking van Italië, zegt Pius IX, waarbij de Vorsten met geweld zijn overgeworpen en de wettige magt van den H. Stoel in geheel Emilië en de Romagna is vernietigd, is hetgeen de bedrivers en aanstokers van den opstand willen, hunne laatste gedachte in 't eind, volledig geopenbaard in dit werk vol bedrijfelijke, dat men in Frankrijk heeft uitgegeven en verspreid niet slechts in de steden, maar ook in alle vlekken en dorpen van Italië. Wat u betreft, eerwaarde broeder, gij hebt van den beginne af het verfoeilijke doel van dat geschrift doorzien en aanstonds hebt gij u met vastberadenheid en moed aan het werk gezet om het regstreeks te wederleggen. enz.”

Deze brief is ten naastenbij de herhaling van de nota in het dagblad van Rome opgenomen en even als deze is hij gedagteekend 14 januarij. Hij bewijst dat de Paus evenmin den inhoud van die nota als den vorm zijner toespraak tot den generaal Goyon heeft betreurd.

De H. Stoel is, even als Oostenrijk, besloten om tot den einde toe te protesteren tegen al hetgeen in Italië geschied is en geschieden zal. Men verzekert thans weder dat de vier groote Mogendheden, Rusland, Pruisen, Engeland en Frankrijk zich in eene Conferentie zullen vereenigen om over de Italiaansche zaken te beraadslagen. Ik voor mij vrees zeer dat de Conferentie evenmin zal bijeenkomen als het Congres.

La Gazette de France heeft heden hare tweede waarschuwing ontvangen. Gij ziet dat de Regering haar werk niet in den steek laat. De heer Paul de Lourdoux, hoofdredacteur van genoemd blad, deelde zaterdag avond een artikel mede, waarin hij naar aanleiding der eigene woorden van Napoleon I bewijst, dat deze de Katholieke eeredienst in Frankrijk alleen heeft hersteld om er zich van te bedienen als een wapen tegen de republikeinen en de émigrés; hij haalt deze woorden aan: „Men zal zeggen dat ik Pausgezind ben; ik ben niets. In Egypte was ik Mohammedaan, hier zal ik Katholiek zijn voor het welzijn des volks, enz.; en verder: „wat wij doen brengt het Pausdom een doodlijk slag toe.” De considerans van het besluit luidt: „dat dit artikel, de geschiedenis van Frankrijk verdraagende, de groote handeling van Napoleon I, in het herstellen van de Katholieke eeredienst in Frankrijk, belastert.” Er is echter grooters reden van verslagenheid voor

de Fransche pers. Men verzekert dat de heer Bertin, de voornaamste eigenaar en directeur van het Journal des Débats, zijn eigendomsrecht voor 2½ miljoen francs heeft verkocht aan den heer Michel Chevalier, redacteur van de rubriek Staathuishoudkunde in de Débats, en Staatsraad. Het is eigenlijk de Regering, die dezen aankoop doet en den heer Michel Chevalier de koopsom verstrekt uit de geheime fondsen van het Ministerie van binnenlandsche zaken. Het blad zou dus eene volslagene herschepping te gemoet gaan; het eenige blad dat de van der oppositie en der vrijheid zoo hoog mogelijk hield gegeven. Wanneer de verkoop werkelijk geschied is, blijft er slechts één onafhankelijk en liberaal blad, la Presse, over, want de dusgenaamde godsdienstige bladen voeren alleen oppositie in de Pauselijke kwestie.

De heer Louis Veillot is gisteren naar Rome vertrokken; hij gaat eene betrekking aanvaarden in de administratie der Romeinsche spoorwegen. De heer Mirès, concessionaris dier spoorwegen, heeft hem eene zeer goede positie aangeboden; dat aanbod is echter niet geheel belangeloos. De heer Mirès hoopt door den invloed van den heer Veillot te Rome eenige voordeelen en gunsten te verwerven, welke de H. Stoel hem tot dusver heeft geweigerd.

De Constitutionnel beijvert zich een berigt tegen te spreken door de Moniteur Industriel medegedeeld en door hem zelf overgenomen, dat de Regering in het noorden van Frankrijk had verboden adressen aan den Keizer betreffende de handelshervorming te colporteren. Maar wat de Constitutionnel niet vermeldt is dat in bijna al de fabrieken in het noorden van Frankrijk de werklieden slechts gedurende de helft van den dag werken en dat deze vermindering van den arbeid eene zeer groote ontevredenheid veroorzaakt.

De Moniteur bevat het besluit, waarbij naar aanleiding van een rapport van den heer Rouland, minister van openbaar onderwijs, bepaald wordt dat de leerstoel voor archeologie in het Collège Impérial de France voortaan den naam zal dragen van leerstoel voor de Egyptische philologie en archeologie.

Bij een nader besluit wordt de burggraaf de Rougé, lid van het Instituut, benoemd tot hoogleraar in genoemde vakken bij het Keizerlijk Collegie.

Heden avond is er een groot bal aan het ministerie van binnenlandsche zaken, waartoe 1200 gasten zijn uitgenoodigd. Men zegt dat de Deensche bisschop Monrad, die zich sedert eenigen tijd te Parijs bevindt, door den Koning van Denemarken naar Kopenhagen is ontboden, om zich te belasten met de vorming van een nieuw Kabinet. Men zal zich misschien herinneren dat de heer Monrad vroeger reeds deel heeft uitgemaakt van een Deensch ministerie.

La Gazette des Hôpitaux vermeldt het navolgende zonderlinge ziekteverschijnsel, door dr. Morler waargenomen: Een meisje van 22 jaar, die ten gevolge van typhus-koorts aan eene ziekelijke aandoening van het regteroor leed, begon eensklaps aanhoudend te niezen. Ondanks al de middelen, die terstond werden aangewend, bleef dit verschijnsel 80 uren lang aanhouden. Wanneer men rekent dat zij tienmaal in ééne minuut geniesd heeft (en daarmee blijft men nog onder de waarheid), dan zou men als uitkomst verkrijgen dat zij in die 80 uren 4800 maal geniesd heeft. Slechts na vele en langdurige inspanning gelukte het genoemden geneesheer het verschijnsel te overwinnen.

Er bevinden zich op dit oogenblik te Parijs vijf of zes reuzen van beiderlei sekse, die de Parijzenaars op eene onbarmhartige wijze hunne eigene kleinheid doen gevoelen.

Door den heer Thouvenel, minister van buitenlandsche zaken, is eene circulaire gezonden aan alle diplomatieke agenten van Frankrijk in het buitenland, waarin, als 't ware ten antwoord op den bekenden rondgaanden brief van den Paus, de denkbeelden der Keizerlijke Regering omtrent het verband tusschen het geestelijk en wereldlijk gezag van den Paus, meer bepaaldelijk met het oog op de tegenwoordige gebeurtenissen en de politieke toekomst der Romagna worden uiteengezet.

In dit merkwaardige, met even veel bekwaamheid als vernuft geschrevene document, wordt allereerst herinnerd aan genoemden brief en daaromtrent gezegd dat de Minister het aan de onpartijdige geschiedenis overlaat om te oordeelen over het gegronde der meer of minder duidelijk uitgesproken, verwijten, door den H. Stoel gericht tegen den Keizer, die alles heeft gedaan om de tegenwoordige verwikkelingen te voorkomen, terwijl men te Rome, doof voor zijn raad, en elke concessie of hervorming weigerende, de zaken heeft laten komen tot die hoogte, waarop het kwaad meestal onherstelbaar is.

Maar vooral, zegt de heer Thouvenel, is de Keizerlijke Regering pijnlijk getroffen geworden door de wijze waarop het Hof van Rome, in strijd met alle diplomatieke usantiën, eene kwestie, die vóór alles van wereldlijken aard was, heeft overgebracht op het terrein der godsdienst en zich beroepen heeft op het geweten der geestelijken en op den geloofsijver der leeken, bij de behandeling van eene zaak, waarover van regering tot regering moest beraadslaagd worden. Hierop treedt de Minister in eene ontwikkeling van de stelling dat er geene sprake is zelfs van de geringste aanranding der geestelijke magt van den H. Vader en dat de kwestie der Romagna eene louter politieke kwestie is, ten allen tijde ook als zoodanig beschouwd. Hij meent dat het Hof van Rome niet gelukkig geïnspireerd is geworden, toen het in den rondgaanden brief poogde eene soort van onverbrekelijk verband te leggen tusschen tweeërlei belang, nooit zonder gevaar met elkander vermengd of verward. „Die verwarring was natuurlijk en mogelijk, schrijft

de Minister, in de eerste eeuwen der Kerk, toen de beschaving eene theocratische rigting nam; zij werd zonder bezwaar door iedereen toegelaten, omdat zij strookte met de verstandelijke en zedelijke ontwikkeling des tijds. Zoo was zij in den beginne een van de elementen der Pauselijke magt en droeg zij bij tot de vorming en ontwikkeling van hare territoriale soevereiniteit. Wanneer men intusschen met aandacht de geschiedenis wil raadplegen, zal men zien dat het Pausdom, juist niet uitsluitend onder inroeping van beweegredenen aan zijne goddelijke roeping ontleend en als 't ware in naam des Hemels, nu eens met behulp der bevolkingen zelf, dan weder ondersteund door vreemde Vorsten, zich in het bezit heeft kunnen stellen van een gedeelte van Italië. Tegelijkertijd zou men dan bespeuren, het zij tot eer van den H. Stoel gezegd, dat de Pausen in hunne wijsheid, hunne verlichting, hunne liefde tot orde en gerechtigheid, met één woord in de betere regering welke zij, in die tijden van geweld en regeringloosheid, den volken aanboden, een van de wezenlijke bestanddeelen vonden van hun staatkundig gezag.”

Maar, vervolgt de Minister, — niet zonder ietwat moedwil — ik wil daarover niet langer uitwijden, „uit vrees dat men mij verdenken mogt van in de tegenstelling eene toespeling te zoeken en aan het verleden eene les te ontleenen voor het heden.” Hij bepaalt zich dus alleen om het als een onvervreemdbaar voorrecht van den nieuweren tijd te constateren dat de scheiding tusschen het godsdienstig en het politiek gebied onherroepelijk is uitgesproken en dat de H. Stoel in strijd is gekomen met de nieuwere wereldorde door, in naam van het geloof, ten behoeve van een wereldlijk belang, een beroep te doen op de gewetens.

Daarop volgt in de ministeriële circulaire een uitvoerig betoog om te bewijzen hoe in een nog niet ver verwijderd tijdvak de toestand der Romagna en haar bezit het onderwerp is geweest van politieke beraadslagingen. De gebeurtenissen vóór 1797, het tractaat van Tolentino, de afstand van Avignon door Pius VI, de preliminairen te Leoben tusschen Frankrijk en Oostenrijk getekend, de tractaten van Campo Formio en Luneville, worden aangehaald ten bewijze dat de kwestien omtrent het grondgebied van den H. Stoel zijn geregeld geworden als andere gewone politieke belangen, zonder dat men daarin in het minst eene aanranding zag der godsdienst.

Nog andere voorbeelden uit den tegenwoordigen tijd van afstand van grondgebied door geestelijke bezitters, om politieke redenen, worden door den Minister opgenoemd en daarbij behendig aangehouden hoe het Hof van Weenen schier altijd voornamelijk de hand had in die transactien. De onderhandeling van Keizer Frans met Koning Joachim van Napels in 1814, die een deel van den Romeinischen Staat golden, in het voordeel van Oostenrijk; het deel door die Mogendheid van de legatie van Ferrara, op den linkerover der Pó, in bezit behouden, ondanks het protest van den Paus; het niet aannemen der toenmaals door den H. Stoel aangevoerde gronden van oude regten en het heil der Kerk; de weinige zwaarigheid die men er in 1815 in scheen te vinden om over de geheele Romagna, door het regt van den oorlog den geallieerden toegevalen, naar welgevallen te beschikken; — dat alles bewijst, volgens den heer Thouvenel, dat de jongste rondgaande brief, moge hij voor 't oogenblik strooken met de denkbeelden van het Hof van Rome, in tegenspraak is met de stelligste bescheiden der politiek. De circulaire eindigt met de verzekering dat de Minister gezinszins de argumenten heeft willen doen uitkomen tegen de erkende regten van den Paus, maar aan de vertegenwoordigers van Frankrijk bij buitenlandsche Hoven het middel heeft willen verschaffen om de verkeerde indrukken weg te nemen, volgens welke eene meening omtrent eene wereldlijke kwestie beschouwd zou worden als eene aanranding der onkreukbare en heilige regten der Katholieke Kerk.

BELGIË.

BRUSSEL 13 Februarij. — In langen tijd werden er in de Kamer van Volksvertegenwoordigers geene zoo hevige en hatelijke persoonlijkheden gezegd als in de zitting van 11. zaterdag. De zaak gold de jaarlijksche subsidie van 6000 francs, op het budget van binnenlandsche zaken voorkomende, aan de uitgave der dusgenaamde Bollandisten verleend. Deze geleerde broederschap, die haren naam en haar aanzijn dankt aan den Belg Bollandus, begon in 1643 de uitgave eener algemeene levensbeschrijving der heiligen van den Roomsche-Katholieken kalender, onder den titel: Acta Sanctorum. Het werk werd met buitengewone wetenschappelijkheid en onderzoekingslust tot op het einde der vorige eeuw onafgebroken voortgezet. Desniettemin meende reeds Kannot, de minister van Maria Theresia, dat de geleerde uitgevers wat spaarzamer konden zijn in de details en onder Jozef II werd een van de pas uitgegeven deelen door eene speciale commissie van onderzoek voor een onbruikbaren papierwinkel verklaard. Dientengevolge werd de uitgave een tijd lang gestaakt en eerst in 1837 weder aangevangen, toen op voorstel van den Minister de Theux de bovengenoemde subsidie van 6000 francs daaraan werd toegestaan. Sints, en dus gedurende 23 jaren, heeft de tot op vier leden versmolten broederschap slechts drie deelen in het licht gegeven, die uit een wetenschappelijk oogpunt door sommigen van vrij wat minder gehalte worden geacht dan de eerste deelen, die altijd een gedenkteeken van grondige geleerdheid zullen blijven.

Met het oog daarop nu was door de heeren Hymans en Jacquemyns een amendement voorgesteld, strekkende tot opheffing der subsidie. Eerstgenoemde hield eene uitgebreide redevoering ter ondersteuning van zijn amendement en maakte daarmede den toorz grante

BUITENLAND.

ENGLAND.

LONDEN 13 Februarij. — Het Hof is eergisteren van Windsor naar het paleis van Buckingham alhier teruggekeerd. Aanstaaende woensdag houdt de Koning haar eerste levé in het paleis van St. James. — H. M. heeft lord Ward in den gravenstand verheven, waartoe het graafschap Dudley op nieuw in het leven geroepen is, denklijk echter slechts voor korten tijd; naardien zijn lordschap, een der rijkste, zoo niet de rijkste man in Engeland, weduenaar en kinderloos is.

Sir Rowland Hill, secretaris van den postmeester-generaal, is tot kommandeur der orde van Bath benoemd.

De secretaris van Staat voor binnenlandsche zaken, sir George Lewis, is sedert laatstl. vrijdag ongesteld.

Met uitzondering van den Morning Herald en twee Torybladen, zijn de voornaamste dag- en weekbladen nagenoeg eenstemmig in den lof der financiële voorstellen des Kancelliers der schatkist. De Examiner noemt diens budget het stoutste plan dat onze tijd heeft opgeleverd en betreurt alleen dat het niet door eene zeer sterke Regering is voorgedragen, of eene zeer deugdelijke oppositie tegen zich heeft. Mogt, zegt dat blad verder, lord Derby thans wellicht weder naar het ministerambt haken, dan dient hij zich nogtans wél te bedenken alvorens den sprong te wagen, want eene doornheg is een bed van rozen, in vergelijking van wat hem zou te wachten staan. Ofschoon de Economist erkent dat een paar uren niet voldoende zijn om zijn oordeel over een plan te ritsen, het ontwerpen waarvan vele weken vereischt moet hebben, komen de voorgeslagen wijzigingen dat tijdschrift nogtans wenschenswaardig voor, hoewel het misschien beter geweest zou zijn niet zooveel binnen een korten tijd te willen veranderen. De lof van de Daily News, de Morning Chronicle en den Morning Post is daarentegen onvoorwaardelijk.

De Observer roemt inzonderheit het met Frankrijk gesloten handelsverdrag, de voordeelen waarvan ieder onbevooroordeelde dadelijk in het oog moeten vallen, en de eerste gedachte waaraan, benevens een goed deel der uitvoering, men den heer R. Cobden te danken heeft.

Het Court Journal verzekert hoe in het Kabinet nog tot in het laatste oogenblik groote besluiteloosheid wegens de ministeriële voordragten geheerscht heeft, zodat; ware de heer Gladstone ook al door zijne zware verkoudheid niet belet geworden zijn finantieel plan reeds maandag in te dienen, zulks toch, onder het een of ander voorwendsel, uitgesteld zou zijn. Het budget werd tot woensdag toe telkens op nieuw overwogen en aan wijzigingen onderworpen, en elk ministerieel bezoek aan den kranken Kancelier der schatkist had meer of min een officieel karakter, zoodat de ziektekamer in eene soort van Kabinetraad herbehoopen werd. Daarop laat genoemd blad dan volgen: „Men noemt het misschien belagchelijk dat wij zooveel van het politiek leven beweren te weten, en wel aangaande eene omstandigheid in welke doorgaans de grootste terughouding en een doodlijk stilzweigen in acht genomen worden. Wij antwoorden, hoe de dagbladders eene zoo groote kracht van nasporing bezit dat zij er zelfs daar waar het geheim het best bewaard wordt, in slaagt het een of ander aan het licht te brengen. Ten voorbeelde: het verdrag met Frankrijk was slechts aan twee Kabinetleden, namelijk aan lord Palmerston en lord Russell, en nog aan een dertien persoon, een zeer hooggeplaatst ambtenaar, bekend, bij wien zich evenmin de zucht als de stoutmoedigheid om de zaak te vertellen liet vermoeden. En nogtans kreeg een Londensch dagblad het verdrag op de eene of andere wijze in handen en gaf het tamelijk getrouw terug. Toen de drie heeren elkander nu ontmoetten zag de een den ander aan, als wilde hij zeggen: „Hoe is dat? Hebt gij het gedaan?” — „Ik? de Hemel beware mij!” — „Of gij?” — „Nu, tot onze wederzijdsche geruststelling moeten wij trachten achter de zaak te komen.” — En de eerste Minister slaagde er in uit te vinden hoe de steeds naar de beste en vroegste berigten trachtende redacteur in het bezit van het verdrag was gekomen. Wel is waar zagen de drie heeren zich daardoor vrijgesproken van de verdenking dat zij staatsgeheimen hadden uitgekraamd, maar het voorgevallene bewijst toch dat, waar de wil bestaat, ook de middelen vreesden zijn.” — Volgens den Cotton Supply Reporter vinden tegenwoordig 500,000 arbeiders werk in de Engelsche

van den heer B. Dumortier. Deze wierp hem het verwijt toe dat de heer Hymans als Protestant de zaak in een belagchelijk en eenzijdig daglicht trachtte te stellen en beweerde dat hij de „godsdienst der Kamer” in het aangezicht had geslagen. In het vuur van zijn toorn overschreeuwde hij telkens den voorzitter, die hem tot de orde riep en hem twee of drie malen herinnerde dat „de Kamer, volgens de Constitutie, die vrijheid van godsdienst waarborgt, als zoodanig geene godsdienst heeft.”

De heer Hymans verdedigde zich in een korte, waardige rede tegen het tot hem gerigte verwijt en ontving deswegens de gelukwensen van een aantal leden der linkerzijde. De heer Dumortier zeide ook wel dat hij het zoo kwaad niet gemeend had, maar zijne woorden gingen schier verloren in den eenmaal opgewekten storm der verontwaardiging. Ten slotte werd de aangevraagde subsidie, na eenige toelichting van den Minister en de belofte dat men eene speciale commissie zou benoemen om de waarde van de uitgave der Bollandisten te beoordeelen, door de Kamer ingewilligd.

Een van onze voornaamste liberale bladen maakt de opmerking dat men verkeerd heeft gedaan met in deze discussie de meerdere of mindere waarde van het werk te willen uitmaken, maar men zich eenvoudig had moeten bepalen tot de vraag of de vrij rijke broederschap het werk, dat, zoo het werkelijk waarde heeft, dan toch op een zeker debiet zou kunnen rekenen, niet voor eigene rekening kan en behoort uit te geven. Daarenboven becijfert dit blad dat, wanneer de uitgave op denzelfden voet wordt voortgezet, zij, vooral ook bij het steeds toenemend aantal heiligen der Katholieke Kerk, nog eene eeuw zal moeten duren en den Staat dus, behalve het reeds daaraan ten offer gebrachte, nog 600,000 francs zou kosten.

DUITSCHLAND.

BERLIJN 12 Februarij. — De Prins Regent, de Prinses van Pruisen en Prinses Karel van Pruisen woonden gisteren avond de voordragt bij, door den privaet docent Dr. Förster, in eene bijeenkomst der Wetenschappelijke Vereeniging, „over de astronomie der ouden- en der middel-eeuwen, in verband tot de latere ontwikkeling dier wetenschap,” gehouden.

— De Preussische Zeitung zegt: „Het moet diegenen welke met zoo groot vertrouwen op de belangeloosheid der Fransche politiek blikken, moeijelijk verklaarbaar voorkomen dat Frankrijk juist in het vierde punt der Engelsche voorstellen niet toegestemd, maar zich eene nadere overweging daarvan voorbehouden heeft. Had Frankrijk werkelijk voor een „denkbeeld” den oorlog gevoerd, dan, zou men meenen, moest het bereidwillig een voorstel goedkeuren, dat berekend was tot het grondvesten van een sterken Opper-Italiaanschen Staat te voeren. Zouden derhalve diegenen niet veel eer gelijk hebben die steeds van meening gebleven zijn dat Frankrijk geen sterk, op eigene kracht steunend Sardinie wil. dewijl dit met het terugdringen van den Franschen invloed in Italië gelijk zou staan? Zoo als graaf Granville den 7 dezer in het Hoogerhuis zeide, heeft de Fransche Regering verklaard dat zij, „in geval Sardinie door de inlijving van Lombardije en andere provincien een krachtige Italiaansche Staat mogt worden, zich de overweging moest voorbehouden welke voorwaarden zij aan de Fransche bekrachtiging van deze schikking hechten moest.” Hierin ligt blijkbaar de sleutel tot het goed begrip der Fransche staatkunde. Indien al, dan zal Frankrijk toch nooit zonder den afstand van Savoye en Nizza in de aanhechting van het Midden-Italiaansche grondgebied bewilligen. Zoolang het mogelijk scheen deze vergrooting van Frankrijks grondgebied met toestemming van Piemont en onder oogluikend toezien der Engelsche Ministers te verwerven, waren de verdragen van Villafranca en Zurich zoo goed als vergeten. Thans, nu de openbare meening in Engeland wakker begint te worden, en althans in het Hoogerhuis de oude overleveringen uit een beteren tijd der Engelsche staatkunde beginnen te herleven, thans herinnert het Fransche Kabinet zich plotseling weder de verplichtingen, die het te Villafranca en Zurich op zich heeft genomen, en kan aan de Midden-Italiaansche Staten het regt der zelfbestemming niet inwilligen, zonder zich vooraf met Oostenrijk daarover verstaan te hebben.”

WEENEN 11 Februarij. — De hier nog altijd vertoevende luitenant-velmaarschalk Prins Alexander van Hossen begeeft zich eerstdaags werkelijk naar Petersburg. Als doel zijner reis geeft de Wiener Zeitung wel geene bepaalde diplomatieke zending op, maar toch een bezoek van den Prins aan zijne zuster de regerende Keizerin, en zijnen zwager, Keizer Alexander van Rusland.

— Niemand betwijfelt het hier meer dat het Weener Kabinet het oorspronkelijk programma, waarbij de herstelling der verdreven Vorsten als de eigenlijke oplossing van het Midden-Italiaansche vraagstuk beschouwd wordt, in het minst niet heeft opgegeven, en hieruit is het ook zeer verklaarbaar dat men de vier punten, door de Westersche Mogendheden, althans door Engeland, tot grondslag der onderhandelingen voorgesteld, niet aangenomen heeft. Alles wat men des noods wil toestaan is den Hertog van Modena en de Hertogin van Parma op te geven, maar de restauratie des Groothertogs van Toskane zal men niet laten varen, noch in de scheiding der Romagna van den Kerkelijken Staat bewilligen. De Keizer moet persoonlijk ten stelligste verklaard hebben onder geene voorwaarde hiervan te zullen afwijken.

— Wel schijnt men stellig tot het openen van een nieuwe leening besloten te zijn, maar daarmede tot na de afkondiging van het Landstatuut te willen wachten, in de hoop dat de inhoud daarvan een gunstigen invloed op de leening hebben zal, waaraan sommigen echter twifelen.

— Aan de Wiener Presse wordt uit Milaan geschreven: „De maarschalk Vaillant, bevelhebber van het occupatieleger, ontving onlangs regtstreeks uit de Tuilerien bevel om met zijne aanzienlijk versterkte troepen eene zoodanige geconcentreerde stelling in te nemen, dat hij eenerzijds de bewegingen der Oostenrijkers aan de Pô zoowel als aan de Mincio naauwlettend kon gadeslaan, anderzijds het eventueel binnenrukken van Piemontesche en wellicht ook van Fransche troepen in de Hertogdommen en de Legatien ondersteunen, en eindelijk in ieder geval een terugtocht naar westelijk Savoye mogelijk maken. Het centrum der bewegingen moest echter altijd Milaan blijven. De afteekeningen der alzoob bewerkstelligde manoeuvres moesten den Keizer in drie exemplaren worden voorgelegd.”

Dezelfde correspondent zegt dat eenige dagen vroeger, in het Casino te Milaan, door het zoogenoemde Venetiaansch omwentelings-committe, een groot bal ter gunste van het in opstand brengen van Venetië gegeven is. Op de entrékaarten, waarvan de prijs op 10 francs gesteld was, stond met groote letters: „Voor de omwenteling van Venetië.” Zij bragten over de 20,000 francs op. Venetië werd door eene vrouw in rouwgewaad voorgesteld, met twee dochters aan de hand, welke de smart over haar lot met vertwijfelde gebaren betuigden. Onder de gasten waren vele Fransche officieren, waarbij sommige generaals van hoogen rang,

Per Telegraaf.

LONDEN 14 Februarij.

Z. K. H. de Prins van Oranje passeerde gisteren Bristol; bij het bezigtigen dier stad viel hem eene feestelijke ontvangst te beurt. Des avonds bereikte de Prins Badminton, waar hij een bezoek aflegt bij den Hertog de Beaufort.

Tweede dépêche.

Volgens de Daily News zou, in weerwil van het algemeen geloof aan het behoud des vredes, eene nieuwe uitbarsting des oorlogs niet onmogelijk wezen.

PARIJS 14 Februarij.

De Moniteur deelt heden een Keizerlijk besluit mede, waarbij de opening der Zitting van het Wetgevend Lichaam, welke op den 23 dezer bepaald was, tot den 1 maart is uitgesteld.

Verder meldt het officiële blad, dat de generaal Delarue tot senator is benoemd.

BERLIJN 14 Februarij.

De berichten uit Parijs, betreffende op handen zijnde conferentiën der vier groote Mogendheden, zonder Oostenrijk, over de Engelsche voorstellen tot regeling der Italiaansche questie, worden hier als van grond ontbloot beschouwd. Pruisen heeft zijne adhaesie aan de Engelsche voorstellen niet geschonken, en zal deze ook waarschijnlijk van de hand wijzen.

WEENEN 14 Februarij.

Men spreekt van het plan voor een nieuwe leening. Uit Napels wordt gemeld, dat de Koning bevel gegeven heeft tot vrijlating der op vermoeden om staatkundige redenen gearresteerden: alleen zij van wie het bewezen is dat zij schuldig zijn, zullen voor de bevoegde rechtbanken te regt gesteld worden.

TURIJN 13 Februarij.

Brieven uit Sicilië vermelden, dat de arrestatiën en de buitensporige handelingen der politie toenemen. De om staatkundige oorzaken gevangen gehouden wordende personen ondergaan allerlei pijnigingen, zoo zelfs dat eenige hunner onder de pijnigingswerktuigen bezweken zijn. Zelfs verscheiden overheidspersonen hebben zich te vergeefs verzet tegen deze barbaarsche handelingen.

Er is eene proclamatie in omloop, waarbij de Sicilianen worden opgewekt tot een spoedigen, algemeen en hevigen opstand, om daardoor zuidelijk Italië voor Europa te rehabiliteeren. Alle partijen in Sicilië zijn genegen een einde te maken aan het despotismus. In de proclamatie wordt de hoop uitgedrukt, dat Napels het voorbeeld zal volgen, dat hetzelfde door andere deelen van Italië gegeven is, en het stuk eindigt met de verklaring dat de tijd der gematigdheid voorbij is. „Voortaan,” zoo luidt het, „moet men durven. Staen wij op in den naam der Italiaansche nationaliteit, onder het aanheffen der kreten *leve Italië! leve Victor Emmanuel!*”

KOPENHAGEN 13 Februarij.

Per telegraaf is aan den bisschop Monrad, die zich thans te Parijs bevindt, gevraagd, of hij met onbeperkte volmagt de vorming van een nieuw Ministerie op zich wil nemen.

Latere Dépêches.

LONDEN 14 Februarij.

In de heden gehouden zitting van het Lagerhuis gaf lord John Russell op eene interpellatie van den heer Griffith te kennen dat het hem geheel onbekend was dat Frankrijk zijn leger in Italië versterkte, of dat er invloed werd uitgeoefend op de stemming bij de verkiezingen in Midden-Italië. De heer Kinglake heeft zijne motie betreffende Savoye uitgesteld.

In het Hoogerhuis viel lord Normanby de Regering aan, omdat de Britsche zaakgelastigde te Florence de officiële receptie der voorloopige Regering van Toskane had bijgewoond.

De interpellatie van den edelen lord gaf aanleiding tot eene discussie, welke zonder resultaten bleef.

Lord Granville verklaarde dat het Kabinet niets voor het Parlement verborgen hield, en dat de onderhandelingen betreffende de zaak van Savoye nog niet waren afgelopen.

WEENEN 14 Februarij.

Heden heeft de officiële receptie van het Corps Diplomatique ten Hove een aanvang genomen. De Fransche gezant alhier, de markies de Moustier, en de leden van het Fransche gezantschap verschenen daarbij in gala kostuum.

LONDEN 14 Februarij.

Koffij vast, iets hooger zelfs. — Suiker zeer vast, met levendigen handel. — THEE. Ord. Congo 17½. — RIJST stil. — IJZER 59.6. — TALK in loco 60/3 a 60/6, Maart-Aug. 60/6 a 60/9. — BOTER. Frieschel 128, Groninger 98, Zwolsche 116, Kamper 126.

LIVERPOOL 14 Februarij.

KATOEN. Heden werden afgedaan 5500 b. tot overvloedige prijzen.

BERLIJN 14 Februarij.

ROGGE per Febr. 47, Voorjaar 46 th. — RAAPOLIE per Febr. 10¼, per Voorjaar 11 th.

PARIJS 14 Februarij.

Frankr. 3 pc. 67.65; dito 4½ pc. 97.35. Cred. Mob. 737. Spanje 1¼ pc. 33¼; dito binnenl. 3 pc. 42½.

LONDEN 14 Februarij.

De 3 pc. Geconsolideerden 94½. Mexico 3 pc. 20¼. Grenada, Uitgest. 5½. Ecuador 13¼. Holland 2½ pc. 66½.

WEENEN 14 Februarij.

Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 69.50; dito Nation. 78.10. Wissel Londen f 130.

FRANKFORT 14 Februarij.

Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 50½; dito Nationale 57. Spaanje 1¼ pc. 33; dito 3 pc. 42½.

ANTWERPEN 14 Februarij.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 50½; dito Nation. 5 pc. 57½. Spaanje binnenl. 3 pc. 43½; dito 1¼ pc. 32¾.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 14 Februarij.

HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik met HD. Dochter Prinses Maria en een talrijk gevolg zijn heden namiddag per gewonnen trein langs den Hollandschen ijzeren spoorweg uit de residentie alhier aangekomen, door den heer Burgemeester dezer gemeente gerecipieerd en hebben onmiddellijk de reis naar Londen per stoomboot de Batavier vervolgd.

Wij vernemen dat aanstaanden zondag, des middags ten twee ure, ter gelegenheid des verjaardags van Z. M. den Koning, alhier eene wapenschouwing over de beide bataillons der dienstdoende schutterij, aan de Oosterkade achter den Haringvliet, zal worden gehouden. Des namiddags ten vijf ure heeft in het gebouw der Koninklijke Nederlandsche Yachtclub een diner van het korps officieren plaats, tot bijwoning waarvan de heer Burgemeester, de heer J. Ballot, voormalig kolonel, en de heeren P. J. M. Fauchey en J. van Overzee, voormalige majoors van het korps, zijn uitgenoodigd. De Vereeniging het Metalen Kruis, 1ste afdeling, houdt dien dag een souper, in haar

locaal in de Boompjes, terwijl ook de heeren onder-officieren zich denkelijk des avonds in het Hôtel de Hertog van Wellington feestelijk zullen vereenigen.

Heden werd de bijzondere school in de Baan, 3—570, geopend. Dat het onderwijs langs zoo meer volkszaak wordt was uit de vele belangstellenden, die het schoolfeest bijwoonden, duidelijk.

De thermometer van Fahrenheit, welke in den afgelopen nacht ten 3 ure 25 graden tekende, steeg heden op den middag tot 31 a 32 graden; heden avond ten acht ure tekende hij 29 graden en te middernacht 31 graden.

Door de sedert een paar dagen op nieuw ingevallen vorst wordt de scheepvaart wederom bemoeijelijk. Op de rivieren vertoont zich zooveel ijs dat verschillende stoombootten heden de reis niet hebben kunnen volbrengen.

Te Vreeswijk ging heden ochtend de rivier half overdekt met ijs, dien ten gevolge werd de schipbrug weggenomen en zijn de schotbalken voor de groote sluis gelegd.

Te Arnheim is heden, wegens het drijfijis in de rivier, de schipbrug voor de stad weggenomen.

Ook te Nijmegen is heden wegens het drijfijis de gierbrug weggenomen.

Uit Kampen schrijft men van gisteren dat de mond van den IJssel zoodanig met ijs was bezet, dat de schepen niet kunnen varen. De stoomboot van Amsterdam was echter nog door het ijs heengebroken en aan de stad kunnen komen.

De Vecht bij Dalfsen is vol drijfijis en de scheepvaart gestremd.

Eergisteren dreef te Biberich reeds Main-ijis voorbij.

Bij de verkiezing van een lid der Tweede Kamer der Staten-Generaal in het hoofdkiesdistrict Dordrecht, in de plaats van den heer Mr. P. A. Sander, zijn gisteren uitgebragt 1099 gellige stemmen. Daarvan bekwamen de heeren Mr. G. A. de Raadt 378, Mr. P. Blussé van Oud-Alblas 288, J. Bredius 183, jhr. Mr. H. J. van der Heim 164 en A. Volgsang 60 stemmen.

Daar dus niemand eene volgestrekte meerderheid heeft bekomen, zal er eene herstemming moeten plaats hebben tusschen de heeren de Raadt en Blussé.

Z. M. heeft goedgevonden, aan den heer A. C. Oudemans, op zijn verzoek, uit hoofde van verandering van woonplaats, eervol ontslag te verleenen als schoolopziener in het derde schooldistrict der provincie Zuidholland.

De Minister van Justitie heeft vastgesteld de navolgende bepalingen voor het transport van gevangenen te water: 1. Het overbrengen van gevangenen te water zal bij voorkeur plaats hebben met stoombootten; zullende daartoe geen gebruik van zeilschepen mogen gemaakt worden, anders dan bij volstrekte noodzakelijkheid. 2. Die transporten zullen nimmer groeter mogen zijn dan van 20 gevangenen op één maal. 3. Voor elke 4 gevangenen zal één maréchaussée of Rijksveldwachter als geleider moeten worden aangewezen, terwijl voor het overschietend minder getal mede één man zal aangewezen worden. 4. Bovendien zal een wachmeister of brigadier met het oppertoezicht bij elk transport zijn belast. 5. Van die geleiders zal er altijd ten minste één, bij afwisseling, op het dek moeten blijven, op aanwijzing des brigadiers. 6. De gevangenen zullen steeds, zooveel mogelijk, onder moeten blijven; zij zullen nimmer een oogenblik aan zich zelf mogen zijn overgelaten, maar onder onafgebroken toezigt en steeds binnen het bereik der geleiders moeten zijn. 7. Vóór het vertrek van elk transport te water zal de ruimte, bestemd voor de gevangenen en hunne geleiders, vooraf moeten worden opgenomen door den ter plaatse aanwezigen chef der brigade der Koninklijke maréchaussée of Rijksveldwachter. 8. Bijaldien bij de opneming in het vorige artikel vermeld, blijken mogt van onvoldoende ruimte, moet met het transport tot de eerstvolgende goede gelegenheid gewacht worden. 9. De kommandant van het geleide zal zorgen dat de gevangenen vooraf de daarvoor gestelde voeding hebben ontvangen, en, bijaldien het transport met een zeilschip moet plaats hebben, dat eene voor de reis voldoende hoeveelheid brood en water aan boord zij.

De gewone audientie van den Minister van Finantiën zal op donderdag 16 dezer geen plaats hebben.

Men verneemt dat, na de benoeming van dr. Naber, tot rector, dr. Meuleman, docent aan het gymnasium te Deventer, tot conrector aan de te Batavia op te rigten Latijnsche school is benoemd.

De Haarlemsche Courant meldt dat het berigt door de Amst. Courant als uit Haarlem afkomstig vermeld, dat de heer Busken Huët, predikant bij de Walsche gemeente aldaar, zou hebben besloten om zijn ontslag te vragen uit deze zijne betrekking in de Hervormde Kerk, ten eenenmale ongegrond en onwaar is.

Beroepen bij de Christelijk Afgescheidene gemeenten te Zaandam en te Hattum ds. J. Middell, pred. te Zutphen, die het beroep naar Hattum heeft aangenomen.

Bedankt voor het beroep naar de Hervormde gemeente te Scherpenisse (cl. Zierikzee) door ds. A. P. A. du Cloux, pred. te 's Grevelduin Capelle.

's GRAVENHAGE 14 Februarij. — Heden avond heeft Z. M. in een bijzonder gehoor ontvangen de baron van Linsingen, Minister-Resident van het Hof van Hannover bij het Nederlandsche Hof, ten einde aan Hoogstzelve zijne brieven van terugroeping te overhandigen. Deze diplomaat is benoemd tot buitengewoon zant en gevolmagtigd minister te Parijs. Daarna heeft Z. M. ontvangen de baron de Hodenberg, ter overhandiging van zijne geloofs-brieven als minister van Hannover. Beide heeren zijn door den ceremoniemeester met het gewone ceremonieel in hofrijtuigen naar en van het paleis geleid.

— Z. K. H. Prins Frederik heeft gisteren middag bij HH. MM. den Koning en de Koningin een afscheidsbezoek gebragt. Heden middag zijn HH. KK. HH. de Prins en Prinses benevens HD. dochter Prinses Marie naar Rotterdam vertrokken, om van daar per stoomboot naar het eiland Wight te worden overgebragt.

— HH. KK. HH. Prinses Hendrik en Prinses Anna hebben gisteren avond de voorstelling door het Italiaansche gezelschap gegeven, en bestaande in de opera Linda di Chamounix, bijgewoond.

— Men verneemt dat de illuminatie van aanstaanden zondag eerst maandag avond zal worden ontstoken.

— Men verneemt dat door de leden der Nationale Zangschool op zondag 19 februarij des avonds ten 8 ure in het loocaal van heeren notarissen een huldezang zal worden uitgevoerd ter eere van den geboortedag van Z. M. den Koning, beschermheer dier school.

— Zoo als bekend is, behaagde het Z. M. aan HD. adjudant, den graaf van Lynden, eene zending op te dragen naar Japan. De heer van Lynden

maakte van die gelegenheid gebruik, om eenige schetsen te vervaardigen van fraaie of merkwaardige gezigten, welke dat vooral in onze dagen zoo veel besproken en belangrijk Land oplevert. Deze gezigten nu, door een korten tekst opgehelderd, zijn onder de leiding van den heer Mieling op steen gebragt en worden uitgegeven onder den titel: *Souvenir du Japon* enz.

— Ten gevolge van den in gevallen vallen vorst hebben de Leydsche en Delftsche veerschuiten heden opgehouden te varen.

— Het Provinciaal Geregts Hof in Zuidholland heeft heden in hooger beroep F. Moulijn en J. Pieterse, sjouwers te Rotterdam, schuldig verklaard aan diefstal in loondienstbaarheid en medelijdigheid daaraan, en beide veroordeeld tot 2 jaren en 6 maanden gevangenisstraf.

— De Hooge Raad der Nederlanden heeft bij arrest van helen vernietigd een arrest van het Hof in Overijssel en een vonnis der Regtbank te Deventer, waarbij de nietigverklaring van eene dagvaarding was uitgesproken, omdat die niet was gedaan aan de *werkelijke* woonplaats van den beklagde maar wel aan de *gekozen* woonplaats. De Raad heeft verklaard dat hier geschonden was art. 270 strafverordening in verband met de artt. 224, 226 en 245, de dagvaarding geldig verklaard, tegen den gedagvaarde verleend verstek en de zaak terugverwezen naar de Regtbank te Deventer om op de bestaande dagvaarding te worden behandeld. Het gold hier eene vervolging wegens overtreding van het reglement op de dienst der openbare middelen van vervoer hier te Lande, begaan door een postiljon van de diligence-onderneming van van Gend en Loos, doch waarvoor volgens de bepalingen van dat reglement was gedagvaard de heer C. Hoogendijk, hoofdbestuurder van die onderneming, houdende zijn kantoor en alzo zijne *gekozen* woonplaats te Rotterdam, alwaar dan ook de dagvaarding is geschied, doch zijne *werkelijke* woonplaats te Antwerpen.

De Raad heeft insgelijks vernietigd een arrest van het Hof in Noordbrabant, bevestigende een vonnis der Arrondissements-Regtbank te Breda, waarbij zekere vrouw was ontslagen van alle regtsvervolging, omdat zij een stukje mik voor haar kind had gevraagd, en dat feit niet zoude daarstellen het wanbedrijf van bedelarij. De Raad heeft beslist dat hier geschonden was art. 276 Code Pénal en met toepassing van dat artikel de gerequireerde schuldig verklaard aan bedelarij, met het binnentreden van eene woning zonder verlof van den eigenaar of een zijner huisgenooten, en haar te dier zake veroordeeld tot eene gevangenisstraf van acht dagen.

— Bij den Hoogen Raad der Nederlanden zijn heden nog behandeld de zaken van: 1°, H. Swaans te Amsterdam, bij arrest van het Hof in Noordholland veroordeeld tot 18 jaren tuchthuisstraf, ter zake van poging tot doodslag op zijne vrouw, gepleegd op den Nieuwendijk te Amsterdam, toen zij den stoep ten huize van den heer Bahlmann schoon maakte, en hij haar met voorbedachten rade onverhoeds met een scherpsnijdend puntig werktuig eene vreeselijke wonde in de keel heeft toegebragt, en 2°, G. H. van Es door het hof in Gelderland tot 15 jaren tuchthuisstraf veroordeeld wegens moedwilligen doodslag. In beide zaken heeft de advocaat-generaal Karseboom geconcludeerd tot verwerping van het beroep. Uitspraak 21 dezer.

AMSTERDAM 12 Februarij. — De Letterkundige afdeling der Koninklijke Akademie van Wetenschappen hield heden hare gewone maandelijksche vergadering. Na de vaststelling van het proces-verbaal der vorige vergadering, en mededeeling van ingekomen stukken en brieven, werd door de commissie van rapporteurs wegens de Nederlandsche plaatsnamen voorgesteld, de stukken te stellen in handen van den heer Brill, om de Akademie te dienen van prae-advies in de taalkundige kwestie ten deze. Daartoe werd besloten, en de heer Brill nam het aan. Bij stemming werd alsnu uitgemaakt, ook bij de afwezigheid des heeren Scholten over te gaan tot de voortzetting der discussien betreffende de voordragt van dien heer over het Materialisme. Daaraan namen deel de heeren Opzoomer, Millies en Bakhuizen van den Brink. Deze discussie zal in eene volgende vergadering worden hervat. De mededeeling van den heer Bakhuizen van den Brink over eenige brieven van Elbertus Leoninus, aanwezig in het Rijks archief, werd uitgesteld. Daarop leverde de heer van den Bergh zijne uitvoerige bijdrage over de oudste Nederlandsche Landregten: landregten, gouwerregten, merkerregten enz. De discussie over dit onderwerp, zoomede het verder aan de orde gestelde moest, omdat de tijd verstreken was, tot eene volgende zitting worden verschoven. De heer Beets maakte nog kortelijk de afdeeling oplettend op eene in Engeland verschenen bloemlezing uit de werken van Jacob Cats: *Sinne- en minnebeelden en Spiegel van den ouden en nieuwen tijd*, onder den titel van: *Moral Emblems*, zoo gelukkig door eene Engelsche hand in het Engelsch overgebragt, dat van den toon slechts zeer weinig, van den geest niets verloren ging, en voorafgegaan van eene zeer belangrijke voorrede, waarin onder anderen hulde wordt gedaan aan de Nederduitsche taal en aan de Nederlandsche graveer-stijf ten tijde van Cats.

Daarna ging de Vergadering uiteen.

HOORN 13 Februarij. — Eergisteren stierf alhier plotseling in het huis van correctie de beruchte Abraham Bambergen. Met zijn 14de jaar geraakte hij reeds in handen der justitie en heeft met korte tusschenpoelen van vrijheid 45 jaren in de gevangnissen doorgebragt. Hij heeft den ouderdom van bijna 64 jaren bereikt en was geboren te Maarssen.

MIDDELBURG 12 Februarij. — Gisteren is alhier met eene stoomsleepboot aangebragt het op de werf van den heer Pot te Slikkerveer, voor rekening der stad, gebouwd stoombaggervaartuig. Men deukt alsnu spoedig over te gaan tot het plaatsen der stoommachine, vervaardigd in de fabriek van de weduwe Sterkman en Zoon te 's Gravenhage, ten einde daarna met het gunstig seizoen te beginnen aan de uitha-gering op grotere schaal van het havenkanaal, welke leidlijken in het afgelopen jaar reeds eene belangrijke herstelling hebben ondergaan, ten einde het tot zijne vorige diepte terug te brengen.

UTRECHT 13 Februarij. — Gisteren werd in het gebouw voor kunsten en wetenschappen alhier eene vergadering van leden der Typographische vereeniging gehouden tot het oprigten eener hoofd-vereeniging, op welke bijeenkomst, behalve de Rotterdamsche vereeniging, ook de Arnheemsche vereeniging werd vertegenwoordigd. Na de opening der vergadering deelde de heer J. K. de Regt het doel en de strekking der hoofdvereeniging mede, namelijk: het verleenen van geldelijke ondersteuning aan oude en gebrekkig geworden kunstbroeders en het vormen en opleiden van min geoeffenden tot bekwaame werklieden. Onmiddellijk nadat men met dit doel nader bekend was geworden, namen nagenoeg al de aanwezigen aan de hoofdvereeniging deel, zoodat zij reeds 60 leden telt. Tot leden van het bestuur werden

Heden den derdenden Februarij 1800 zedig heb ik KAREL VERBERG ROELOFFS, Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Brielle, wonende aldaar, ten verzoeken van CATHARINA PETERS, van beroep Waschvrouw, wonende te Hellevoetsluis, Echtgenoot van na te melden ABIE DIRKSZ. STAL, geadmitteerd gratis geding te voeren, bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Brielle, van den twee en twintigsten Julij 1800 negen en vijftig, voor wie in rechte occupieert de Procureur Mr. JAN AREND VAN HOEK, wonende te Brielle, in de Voorstraat, wijk 3, n.º 1, ten wiens huize domicilie wordt gekozen.

Aan ABIE DIRKSZ. STAL, vroeger Arbeider aan de Marinewerf te Hellevoetsluis, wiens tegenwoordige woonplaats en werkelijk verblijf bij de Requirante is onbekend, mijn exploit doende bij aanplakking aan de hoofddeur van de Gehoorzaal der Arrondissements-Regtbank te Brielle.

Betokend, en met dese afschrift gelaten van een vonnis door de Arrondissements-Regtbank te Brielle, op den derden Februarij 1800 zedig in het voor dezelve tusschen de Requirante en den Geinsinuerde gevoerde rechtsgeding geweest, waarbij is bevolen dat de daadzaken daarbij omschreven op den daarbij bepaalde tijd en plaats door getuigen worden bewezen, en zulks ten einde de Geinsinuerde van den inhoud van het voormelde vonnis niet onkundig zou zijn.

Den geinsinuerde verder aanzeggende, dat de Requirante voornemens is van hare zijde als Getuigen te doen hooren de personen van ARIE VAN DEN BROEK, GERRIT LANDHEER en JAN HERMANUS VOLMER, allen te Hellevoetsluis woonachtig.

Geschiedende deze betekening en aanzegging ter voldoening aan de bepalingen der Wet.

Een tweede afschrift van dit Exploit en van de omschreven stukken is door mij, Deurwaarder, ingevolge de Wet overgegeven aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij de Arrondissements-Regtbank te Brielle, sprekende met Z. E. Achtbare in persoon, die het oorspronkelijke voor gezien heeft geteekend.

De kosten gereserveerd.
(get.) ROELOFFS, Deurwaarder.

Gezien de Officier van Justitie te Brielle, (get.) VAN DEN HONERT.

Geregistreerd in debet te Brielle den derdenden Februarij 1800 zedig, deel 18, folio 71, verso vak 4, een blad, een renvooi, verschuldigd voor regt f 0.80 en voor 38 procenten f 0.30½, te zamen een Gulden tien en een halve Cent.

De Ontvanger (get.) CREMER.

EXTRACT.
Bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam van den drie en twintigsten Januarij 1800 zedig, is het Havelijk, bestaande tusschen JACOB VAN BOON, Particulier, en ANTONIA BESELAAR, beide wonende te Delftshaven, op verzoek van haar genoemde verklaard Onthouden door Rechtscheiding, met al de gevolgen van dien. De Procureur van de Eischeresse, WENTHOLT.

Tegen 10 Mei aanstaande wordt GEVRAAGD zame **Eerste Dienstbode**, van de Herr. G. en van middelbaren leeftijd, tevens geschikt tot de waarneming van eene kleine Reishouding.
Schriftelijke bewijzen van bekwaamheid en goed Gedrag, met duidelijke opgave van tegenwoordige Betrekking, aan het adres van **Handeldrukkerij J. W. VAN LEENHOFF & ZON.**

SPECIALER TELEGRAPHEN-DIENST.

VON **S. COHEN**, in Amsterdam.
Seit zehn Jahren sich ausschließlich befassend mit dem Bezuge und der Besorgung von Handels- und erheblichen wichtige Nachrichten, früher per Courier und Tauben, nunmehr per Telegraph, so habe ich auf Ansuchen geacht Handelshäuser die Anordnung getroffen, folgende Telegrammen zu beziehen und an HH. Abonnenten mittheilen:
1. **Handelsberichte** von den Ausländischen Hauptbörsen täglich, bei erheblicher Variation von ab- und Schluss-Börse.
2. **Interessante Nachrichten**, wenn irgendwo wichtige Ereignisse oder officiële Aetzigen zu berichten vorzuziehen, in jeder Zeit.
3. **Handelsberichte** von hiesigen und Rotterdamer-Markte; sowie Mittheilungen über Statt findenden Auctionen.
Sämmtliche Telegrammen werden durch solide sachkundige, unabhängige Correspondenten aufgelegt. Abonnements werden angenommen, auf sämmtliche oder auch auf einzelne Telegrammen; in beiden Fällen der Preis höchstens hälftig gestellt werden.
Prompte und exacte Bedienung wird stets beabsichtigt werden, durch Ihren ergebenen.
Amsterdam, Januarj 1860. **S. COHEN**, Heiligenweg D. 280

TELEGRAPHISCHE CORRESPONDENZ

AMSTERDAMER HANDELS-NACHRICHTEN.
Dem durch einige geacht Handelshäuser ausgesprochenen Wunsche entsprechend, besichtige ich, bei gegängender Theilnahme, täglich nach Ablauf der Börsen-Stunde eine **TELEGRAPHISCHE CORRESPONDENZ** auf dänischem Postpapier 8º, 4 pag. herauszugeben.
Sämmtliche, bis dahin eingelaufene Telegrammen von auswärtigen Börsen über Fonds-Wechsel-Waaren- und Producten Geschäften, so wie Interessante Telegraphische Nachrichten, aus dem Aus- und Inlande, und sines. Karren, sowie abgefassten Geschäfts-Bericht von hiesiger Börse, Ankündigung und Ablauf von Fonds- und Waaren-Auctionen etc. werden stets schleunigst mitgetheilt werden.
Den Abonnements-Preis für Amsterdam nur auf f 5 auswärts franco p. Post f 6 per Quartal gestellt, so darf der Hoffnung Raum gegeben werden, dass diesem neuen Unternehmen Seitens des geacht Handelshändlers Theilnahme und Unterstützung zu theil werde.
Mit aller Achtung und Ergebenheit **S. COHEN**, Telegraphisches Correspondenz-Bureau, Heiligenweg, D. 280, Amsterdam.

Openbare Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van ROTTERDAM, des namiddags, op HEDEN den 15den Februarij 1860, des namiddags ten 1 ure, ten Raadhuis van Rotterdam, openbare aanbesteding:
1. Het **MAKEN** van een **GEBOUW**, bestaande in een **KETELHUIS, MACHINE-KAMER en WONING** voor den Machinist, ten dienste van het Stoomgemaal aan de aan te leggen Nieuwe Wandeling in den polder Oude Sluis, als den Oost-Slagel, bij de Lande-Wandeling.
2. Het **MAKEN** van een **SCHOOL-GEBOUW**, met **ONDERWIJZERS-WONING**, aan de Vest, op den zuidwesthoek van de Vest.
Alles naar omstandigheden in de Bestekken en Voorwaarden, die nog HEDEN, op de gewone uren, ter lezing liggen, op de Plaatselijke Secretarie en het Stads Raadhuis te Rotterdam, en ook voor den prijs van 25 Centen verkrijgbaar zijn bij de Wed. P. VAN WAESBERGE en ZON, Boekdrukkers, in den Houttuin, wijk 11-194.
Nadere inlichtingen zijn te bekomen aan gemeld Timmerhuis.

Burgemeester en Wethouders van ROTTERDAM;

In aanmerking nemende, dat aldaar nog moeten worden opgericht **ZEVEN SCHOLEN** voor meer uitgebreid **LAGER ONDERWIJS**, en dat, hoewel voor alsnog daarvoor geen Localen beschikbaar zijn, het toch wenschelijk wordt geacht om nu teeds alles voor te bereiden ter spoedige benoeming der Hoofdonderwijzers en Hoofdonderwijzeressen dier Scholen, opdat deze, benoemd zijnde en naar gelang er geschikte Localen zullen worden aangewezen, hunne Betrekkingen kunnen aanvaarden;

Gelet op art. 22 der Wet van 13 Aug. 1857 (Staatsblad n.º 103), alsmede op de voorschriften van Heeren Gedeputeerde Staten (Prov. Blad van 1858 n.º 74);

Gezien het Raadsbesluit van den 5den Aug. 1858 (Gem. Blad n.º 15), houdende vaststelling der Verordening, regelende het getal der Scholen waarin Openbaar Lager Onderwijs wordt gegeven en den omvang van het Onderwijs;

Roepen bij deze op allen, die voor de Betrekking van **HOOFDONDERWIJZER** of **HOOFD-ONDERWIJZERES** van de na te melden Scholen wenschen in aanmerking te komen, om zich, met vrachtvrije Brieven, onder overlegging der bij de Wet gevorderde bescheiden, en met bepaalde aanduiding der soort van School naar welke zij wenschen te dingen, daartoe aan te melden bij Burgemeester en Wethouders dier gemeente, vóór of uiterlijk op den 15 Maart e.k.

Zijnde de voormelde Scholen aldus verdeeld;

Eene Jongensschool der 1ste klasse, met een Hoofdonderwijzer op eene jaarwedge van f 2100.

Twee Jongensscholen der 2de klasse, met Hoofdonderwijzers, ieder op eene jaarwedge van f 1900;

Eene Jongensschool der 3de klasse, met een Hoofdonderwijzer op eene jaarwedge van f 1800;

Twee Meisjesscholen der 1ste klasse, met Hoofdonderwijzeressen, ieder op eene jaarwedge van f 1800;

Eene Meisjesschool der 2de klasse, met een Hoofdonderwijzer, op eene jaarwedge van f 1800;

alles met bijvoeging voor ieder der benoemden van 5 procent van het Schoolgeld, benevens Vrije Woning of vergoeding van Huur voor Huis- en Schoollocaal, en onverminderd de Voordeelen en Voorregten bij de Wet van 13 Aug. 1857 (Staatsblad n.º 103) toegekend.

Op de Jongensschool der 1ste klasse zal Onderwijs moeten gegeven worden in de **Fransche**, de **Engelsche** en de **Hoogduitsche Taal**, benevens in de beginselen der **Staatshuishoudkunde** en meer bijzonder in dat gedeelte dier Wetenschap, hetwelk onmiddellijk op den Handel betrekking heeft.

Op de Jongensscholen der 2de klasse zal de **Fransche** en minstens daarbij de **Engelsche** of **Hoogduitsche Taal** onderwezen worden.

Op de Jongensschool der 3de klasse zal minstens de **Fransche Taal** moeten worden onderwezen.

Op de Meisjesscholen der 1ste klasse zal Onderwijs moeten gegeven worden in de **Fransche**, de **Engelsche** en de **Hoogduitsche Taal**.

Op de Meisjesschool der 2de klasse zal de **Fransche** en minstens daarbij de **Engelsche** of **Hoogduitsche Taal** onderwezen worden.

De dagen van de verschillende te houden Vergelijkende Examens zullen aan belanghebbenden nader worden bekend gemaakt.

Rotterdam 14 Februarij 1860.

Burgemeester en Wethouders voornoemd, de Secretaris, de Burgemeester, J. L. NIERSTRASZ, F. S. J. F. HOFFMAN.

Men vraagt een **STALHOUDERS JONGEN**, van de P. G., goed kunnende Rijden en Melken. Adres met franco Brieven, onder letter O, Bureau dezer Courant.

HOLLAND SINGAPORE & CHINA.

IN LADING TE AMSTERDAM NAAR SINGAPORE en HONG KONG,

Pruissisch Fregatschip der West, Kapitein Pust, 3/3 Veritas, vertrekt 15 Maart. Adres te Amsterdam, de Cargadoors de Heeren DE VRIES & Co. en VAN VEEN & KOLLI, en te Rotterdam, de Cargadoors de Heeren VLIERBOOM & SUERMONDT, of de Agenten MEYER & ORTMANN of bij de Bevrachters

DöRSCHLAG & GERBAULET.

Rotterdam 20 Januarij 1860.

HOLLAND-AUSTRALIE.

IN LADING NAAR MELBOURNE (Hobsons-Bay),

te Amsterdam, Nederl. Bark Stad Gouda, 3/3 Veritas, Kapitein J. T. des Ruelles, vertrekt 15 Februarij; te Rotterdam, Nederl. Bark Trijntje Fenna, 3/3 Veritas, Kapitein C. Ingerman, vertrekt 20 Maart.

Naar SYDNEY (N. Z. W.), te Amsterdam, Nederl. Brikship Wilhelmine & Elise, Kapitein M. Priebée, 3/3 Veritas, vertrekt 20 Maart.

Adres de Cargadoors de Heeren DE CONINGH & Co. en DE VRIES & Co., te Amsterdam, en P. A. VAN ES & Co. en CHS. CORNELDER & ZON, te Rotterdam, of bij de Bevrachters DöRSCHLAG & GERBAULET.

Rotterdam, 20 Januarij 1860.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.
VEILING te AMSTERDAM op DINGSDAG 27 MAART 1860 van:
191215 Bossen **BINDROTING**, liggende aldaar;
17908 " **DITO**, " te Rotterdam;
4453 " **DITO**, " " Dordrecht;
5395 " **DITO**, " " Schiedam.
De DIRECTIE geeft de verzekering dat zij vóór medio Junij 1860 geene andere Bindrotting dan de bovengemelde Partijen aan de markt zal brengen.
Amsterdam 14 Februarij 1860.

Notarishuis te Rotterdam.

HEDEN, WOENSDAG den 15 FEBRUARIJ 1860, DES NAMIDDAGS TEN VIJF URE,
A F S L A G V A N:
Een HUIS, met PAKHUIS en ERVE, aan de zuidz. van de Nieuwehaven, 12-148. In Trekgeld f 4200.
Een HUIS en ERVE, aan de westzijde van den Oppert, 6-246. In Trekgeld f 8950.
Een HUIS en ERVE, aan de noordzijde van de Nieuwehaven, 12-310. In Trekgeld f 6180.
VEILING VAN:
Een PAND en ERVE, aan de noordzijde van de Grootte Markt, 7-151.

A F S L A G.
De **OPEN GRONDEN**, in 29 Perceelen, gelegen aan den Oostsingel te Rotterdam, Donderdag 11. door den Notaris J. HOGERSDIJK aldaar, in het Locaal der Publieke Verkoopingen aan de Gelderschedade, geveild, zullen op MORGEN den 16 Februarij 1860, des namiddags ten 5 ure, door gemelden Notaris ter zelfder plaatse worden Afgeslagen, en wel het Perceel N.º 29 alleen afzonderlijk en de overige Perceelen eerst afzonderlijk en daarna zoodanig gecombineerd als bij den Afslag zal worden bekend gemaakt.
Rotterdamsche Schouwburg.
Na afloop der Opera-Voorstelling **Oberon**, op HEDEN AVOND, zal er per **EXTRA-TREIN** gelegenheid bestaan naar **Schiedam, Delft** en **'s Hage**.
Bij den Uitgever A. W. SIJTHOFF, te Leyden, zag het licht:
ARME SAMUEL, NOVELLE
DOOR **J. J. CREMER.**
Aan dit uitstekende Werkje van den vermaarden Schrijver der **BETUWSCHE NOVELLEN**, in het formaat dier Novellen uitgegeven, heeft onze beroemde Landgenoot, de Heer **J. J. H. VERHULST**, zijne medewerking verleend, door het Lied te componeren, waarmede deze Novelle prijkt. Tevens is de Uitgave versierd met eene Plaat door den Auteur geteekend. Prijs f 1.80.

PRACHTWERK

van **DR. J. J. VAN OOSTERZEE.**
Door H. R. VAN ELK, te Dordrecht, is alom veranderen:

PROSPECTUS OP EEN NIEUW PRACHTWERK, GETITELD:

GEWIJDE BLADEN.

GEDENKBOEK DER HEILIGE GESCHIEDENIS IN TAFERBELEN, DOOR **J. J. VAN OOSTERZEE**, Theol. Doct. en Predikant te Rotterdam.

De Eerste Aflevering van dit **Schoone Werk**, welks aanbeveling de Uitgever onnodig acht, is ter Perse. Men wordt verzocht ten spoedigste de Namen der Inteckenaars op te geven, ten einde de oplage te kunnen regelen, terwijl men aangaande den Inhoud en de Voorwaarden van Intekening verwezen wordt naar het Prospectus, dat alom gratis verkrijgbaar is.

Rotterdamsche SCHOUWBURG.
Directie: **J. Eduard de Vries.**
ZATURDAG 18 FEBRUARIJ 1860: (Gevraagde Voorstelling.)
DE LANDHEER VAN STERRENBURG,
Blijspel in vier Bedrijven, vrij gevolgd naar het Hoogduitsch van J. van Weiszenhurm. Gevolgd door: **M A R G O T,**
of de Voordeelen eener goede Opvoeding, Blijspel in één Bedrijf, naar het Fransch. Aanvang ten ZEVEN ure precies.
Prijs der Plaaten:
Balcon..... f 2.— | Parterre..... f 0.75.
Loge..... 1.— | Galerij..... 0.30.

VERTREK der SPOORTREKNIEN.
Hollandsche Spoorweg.
Van Rott. naar Amsterdam: 7.30, 11.40, 3.30, 6.30
" " alleen naar 's Hage: 9.45's morg. en 9.35's av.
" " Amst. naar Rotterdam: 8.30, 11.30, 4.30, 7.30
" " 's Hage naar Rott.: 8.30, 10.41, 1.33, 3.40, 6.45, 9.45
Aankomst te Rotterdam: 9.15, 11.30, 2.20, 4.30, 7.30, 10.30
Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.
Van Rott. naar Antwerpen en Breda: 10.15, 3.—
" Dordrecht naar Rotterdam: .... 10.40, 3.20.
" Breda naar Antwerpen en Rott.: 6.50, 12.35.
alleen naar Antwerpen en Moerdijk: 5.20.
" Antwerpen naar Breda en Rott.: 7.45, 12.20.
alleen naar Breda en Moerdijk: 5.25.
Rhijn-Spoorweg.
Rott. n. Utr., Amst., Arnh.: 7.—, 10.—, 12.15, 1.30, 5.45, 9.—
Amst. n. Utr. en Rott.: 7.40, 10.35, 12.30, 2.30, 6.15, 9.15
Utr. n. Utr., Amst., Rott.: 6.30, 9.45, 11.35, 12.10, 12.30, 5.20
Utrecht naar Rotterdam: 6.30, 8.35, 11.50, 1.20, 4.15, 7.50
Gouda naar Rotterdam: 7.36, 9.26, 12.40, 2.10, 5.40, 8.33
Aankomst te Rotterdam: 8.15, 10.—, 1.10, 2.30, 6.35, 9.—

Gedrukt en uitgegeven bij G. en C. A. van Reyn, te Rotterdam.